

**AFKONDIGINGSBLAD
VAN
ARUBA**

LANDSVERORDENING van 15 december 2014 houdende regels voor de waarborging en bevordering van de kwaliteit in de gezondheidszorg (Landsverordening kwaliteit in de gezondheidszorg)

Uitgegeven, 17 december 2014

De minister van Justitie,

A.L. Dowers

IN NAAM VAN DE KONING!

DE wnd.GOUVERNEUR van Aruba,

In overweging genomen hebbende:

- dat ingevolge artikel V.23, eerste lid, van de Staatsregeling van Aruba (AB 1987 no. GT 1) de regering maatregelen behoort te treffen ter bevordering van de volksgezondheid;
- dat in dat kader de overheid een belangrijke taak heeft ten aanzien van het bewaken en bevorderen van de kwaliteit van de gezondheidszorg in het algemeen en de kwaliteit van de zorgverlening van zorgaanbieders in het bijzonder;
- dat ter bevordering en waarborging van de kwaliteit van de zorgverlening van zorgaanbieders het wenselijk is om wettelijke kaders vast te stellen;
- dat met deze wettelijke kaders beoogd wordt de nodige voorzieningen te treffen om de meest optimaal mogelijke zorgverlening aan cliënten te stimuleren en te waarborgen;
- dat het tot slot met het oog op het bevorderen van de kwaliteit van de gezondheidszorg wenselijk is te voorzien in een instituut dat onder meer zorg zal dragen voor de bevordering van de formulering van kaders voor onder andere normen, protocollen en indicatoren alsmede van het wenselijke kwaliteitsniveau in de beroepsuitoefening en de waarborging daarvan;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten, vastgesteld onderstaande landsverordening:

Hoofdstuk 1

Algemene bepalingen

Artikel 1

1. In deze landsverordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- zorg : de zorg voor de gezondheid van de mens, waaronder in ieder geval wordt begrepen:
- 1°. alle verrichtingen, het onderzoeken en geven van raad daarvoor, die rechtstreeks betrekking hebben op een persoon en ertoe strekkende hem van een ziekte te genezen, hem voor het ontstaan van een ziekte te behoeden of zijn ge-

- zondheidstoestand te beoordelen, dan wel verloskundige bijstand te verlenen;
- 2°. het bij een persoon afnemen van bloed of wegnemen van weefsel voor andere doeleinden dan die, bedoeld in ten 1°;
- 3°. het wegnemen van weefsel bij een overledene en het verrichten van sectie;
- 4°. alle andere verrichtingen, het onderzoeken en het geven van raad daaronder begrepen, die rechtstreeks betrekking hebben op een persoon en ertoe strekkende diens gezondheid te bevorderen of te bewaken;
- 5°. de zorg voor de preventie van gezondheidsrisico's en de verstrekking in dit kader van informatie aan de cliënt;
- instelling : een organisatorisch verband dat de verlening van zorg als doelstelling heeft;
- zorgaanbieder : 1°. een natuurlijke persoon of een rechtspersoon die een instelling in stand houdt;
- 2°. natuurlijke personen of rechtspersonen die gezamenlijk een instelling vormen;
- 3°. de zorgverlener;
- zorgverlener : een beroepsbeoefenaar als bedoeld in artikel 1 van de Landsverordening beroepen in de gezondheidszorg;
- cliënt : degene aan wie zorg wordt verleend;
- Inspectie : de bij landsbesluit aangewezen overheidsorganisatie;
- Inspecteur : de inspecteur gezondheidszorg;
- Minister : minister, belast met volksgezondheid.

2. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kan, indien het belang van de bevordering van de kwaliteit van zorg dit vereist, een vorm van hulp als zorg worden aangewezen.

3. Bij regeling van de Minister kunnen categorieën van organisatorische verbanden worden aangewezen die als instelling in de zin van deze landsverordening worden aangemerkt.

4. Niet als instelling wordt beschouwd het organisatorisch verband waarbinnen in het kader van de binnen een ander organisatorisch verband verleende zorg, een deel van die zorg wordt verleend.

5. Indien het betreft een zorgaanbieder, richten de uit deze landsverordening voortvloeiende verplichtingen zich tot elk van de daarbij betrokken natuurlijke personen en rechtspersonen.

Artikel 2

1. Er is een register van zorgaanbieders. Het register wordt gehouden door de Minister en is openbaar.

2. Een zorgaanbieder meldt zich aan ter inschrijving in het register.

3. In het register worden in ieder geval de volgende gegevens opgenomen:

- a. de naam of een andere aanduiding;
- b. de rechtsvorm;
- c. het handelsregisternummer;
- d. het adres van de vestiging;
- e. het adres of de adressen waarop of van waaruit de zorg wordt verleend;
- f. de vormen van zorg die worden verleend.

4. De Minister stelt regels vast over de bijhouding van het register, de wijze van aanmelding voor inschrijving in het register en de wijze van bekendmaking van de inhoud van het register aan het publiek.

5. De Minister draagt zorg dat het register en de registers, bedoeld in de artikelen 2 en 43 van de Landsverordening beroepen in de gezondheidszorg, in onderling verband zijn te zien.

Hoofdstuk 2

De kwaliteit van de geboden zorg

§1. Algemene voorschriften

Artikel 3

1. Een zorgaanbieder biedt goede zorg aan.

2. Onder goede zorg wordt verstaan zorg van goede kwaliteit en van goed niveau:

- a. die in ieder geval veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht is, tijdig wordt verleend, en afgestemd is op de reële behoefte van de cliënt;
- b. waarbij zorgaanbieders handelen in overeenstemming met de op hen rustende verantwoordelijkheid, voortvloeiende uit de op hen van toepassing zijnde professionele standaarden.

Artikel 4

1. Een zorgaanbieder organiseert de zorgverlening op zodanige wijze, draagt zorg dat zowel kwalitatief als kwantitatief zodanig personeel en materiële middelen voorhanden zijn en hij zorgt voor een adequate taakverdeling, bevoegdheids- en verantwoordelijkheidstoedeling, waardoor hij te allen tijde in staat is om te voldoen aan artikel 3, eerste lid.

2. Indien de zorgaanbieder een instelling beheert:

- a. draagt hij tevens zorg dat de wijze waarop de zorgverleners die zorg verlenen aan zijn cliënten in het verleden hebben gefunctioneerd, niet in de weg staat aan het inzetten van de zorgverleners bij het verlenen van zorg;
- b. doet hij slechts zorg verlenen door zorgverleners met wie hij, een schriftelijke overeenkomst heeft gesloten die waarborgt dat zij zich bij hun werkzaamheden

laten leiden door de op de zorgaanbieder rustende wettelijke verplichtingen en de regels die de zorgaanbieder heeft vastgesteld omtrent de zorgverlening.

3. Een overeenkomst als bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, treedt niet in de plaats van de verantwoordelijkheid van de zorgverlener die voortvloeit uit de voor de hem geldende professionele standaard.

Artikel 5

De naleving van de voorschriften, bedoeld in de artikelen 3, eerste lid, en 4, omvat mede de systematische bewaking, beheersing en verbetering van de kwaliteit van de zorg. Daartoe verricht een zorgaanbieder, afgestemd op de aard en omvang van de zorgverlening, de volgende activiteiten:

- a. het op systematische wijze verzamelen en registreren van gegevens betreffende de kwaliteit van de zorg; deze registratie geschiedt op zodanige wijze dat deze gegevens voor een ieder vergelijkbaar zijn met gegevens van andere zorgaanbieders van dezelfde categorie;
- b. het aan de hand van de gegevens, bedoeld in onderdeel a, op systematische wijze toetsen in hoeverre de wijze van uitvoering van artikel 3, eerste lid, leidt tot een goede zorgverlening;
- c. het op basis van de uitkomst van de toetsing, bedoeld in onderdeel b, zo nodig veranderen van de wijze waarop artikel 4 wordt uitgevoerd.

Artikel 6

1. Bij of krachtens landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen ten aanzien van de bij dat landsbesluit aangewezen categorieën van zorgaanbieders regels worden gesteld met betrekking tot het gebruik en periodieke kwaliteit- en veiligheidscontroles van de bij dat landsbesluit aan te wijzen apparatuur die bij de zorgverlening wordt gebruikt.

2. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen, indien het kwaliteitsniveau van de zorg dit vereist, nadere regels worden gesteld ter uitvoering van de artikelen 3, eerste lid, 4 en 5.

Artikel 7

1. Een zorgaanbieder stelt jaarlijks vóór 1 juni een verslag op waarin wordt ingegaan op het beleid dat hij in het afgelopen kalenderjaar heeft gevoerd ter uitvoering van de voorschriften, bedoeld in de artikelen 3, eerste lid, 4 en 5, alsmede van de krachtens artikel 6 gegeven voorschriften. In het verslag wordt in ieder geval ingegaan op de volgende punten:

- a. of en, zo ja, op welke wijze de zorgaanbieder cliënten bij zijn kwaliteitsbeleid heeft betrokken;
- b. de frequentie waarmee, en de wijze waarop bij de zorgaanbieder kwaliteitsbeoordeling heeft plaatsgevonden en het resultaat daarvan;

- c. welk gevolg de zorgaanbieder heeft gegeven aan klachten en meldingen over de kwaliteit van de verleende zorg.
2. Indien een zorgaanbieder meerdere instellingen beheert, heeft het verslag betrekking op elke afzonderlijke instelling.
  3. De zorgaanbieder legt het verslag ter inzage van een ieder ten zijnen kantore of instelling. Hij zendt tevens kopieën van het verslag aan de Minister en aan de Inspecteur.
  4. De Minister kan regels stellen met betrekking tot de vorm en indeling van het verslag.

§2. Andere verplichtingen van zorgaanbieders

Artikel 8

1. Een zorgaanbieder meldt onverwijld aan de Inspecteur:
  - a. elke onverwachte of niet-beoogde gebeurtenis die verband houdt met de door hem geboden zorg en die tot de dood van of ernstig schadelijk gevolg voor een cliënt heeft geleid;
  - b. geweld in de zorgrelatie.
2. De zorgaanbieder verstrekt bij en naar aanleiding van een melding als bedoeld in het eerste lid aan de Inspecteur de gegevens, die voor het onderzoek van de melding noodzakelijk zijn.

Artikel 9

1. Een zorgaanbieder treft, rekening houdende met de aard van de zorg en de cliënten waaraan zorg wordt verleend, schriftelijk een regeling vast voor de effectieve indiening en behandeling van hem betreffende klachten, die voldoet aan de artikelen 11 en 12.
2. De zorgaanbieder brengt de klachtenregeling op een toegankelijke en geschikte wijze onder de aandacht van zijn cliënten.

Artikel 10

1. Indien een zorgaanbieder een zorgverlener is, stelt hij een regeling vast of onderwerpt hij zich aan een regeling voor de indiening en behandeling van klachten over een handeling of gedraging van hem of van een voor hem werkzame persoon jegens een cliënt:
  - a. tezamen met andere zorgverleners behorende tot dezelfde beroepsgroep;
  - b. tezamen met de zorgverleners behorende tot een of meer andere beroepsgroepen of instellingen, of
  - c. door een bestaande regeling inzake de behandeling van klachten in de zorgsector van toepassing te verklaren en zich daaraan te onderwerpen.

2. Artikel 12 is van overeenkomstige toepassing op de inhoud van de klachtenregeling, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 11

Een klacht kan worden ingediend over een handeling of gedraging jegens een cliënt in het kader van de zorgverlening, door de cliënt zelf, een vertegenwoordiger van de cliënt dan wel een nabestaande van de overleden cliënt.

Artikel 12

1. Een klachtenregeling voorziet erin dat:

- a. er een klachtencommissie is voor de behandeling van klachten van zijn cliënten en die bestaat uit ten minste drie leden, waaronder een voorzitter die niet werkzaam is voor of bij de zorgaanbieder;
- b. de klager en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft, in de gelegenheid worden gesteld om te worden gehoord;
- c. klachten zorgvuldig worden onderzocht en de wijze van behandeling zoveel mogelijk is gericht op het voorkomen van geschillen;
- d. klachten, rekening houdend met de aard van de klacht, zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen zes weken na indiening worden afgehandeld, met dien verstande dat de zorgaanbieder in bijzondere omstandigheden deze termijn met ten hoogste vier weken kan verlengen, waarvan schriftelijke mededeling wordt gedaan aan de klager;
- e. de klager een schriftelijke mededeling van de zorgaanbieder ontvangt, waarin met redenen omkleed wordt aangegeven tot welk oordeel het onderzoek van de klacht heeft geleid, welke beslissingen de zorgaanbieder over en naar aanleiding van de klacht heeft genomen en binnen welke termijn maatregelen waartoe is besloten, zullen worden gerealiseerd.

2. Onverminderd het eerste lid, kan bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, nadere regels worden gesteld ten aanzien van de vereisten waaraan een klachtencommissie, de klachtenprocedure en een klachtenregeling tenminste moeten voldoen.

Artikel 13

1. Indien een klacht zich richt op een ernstige situatie met een structureel karakter, stelt de klachtencommissie de zorgaanbieder daarvan in kennis.

2. Indien de klachtencommissie niet is gebleken dat de zorgaanbieder maatregelen heeft getroffen om de situatie, bedoeld in het eerste lid, te beëindigen, meldt de klachtencommissie deze klacht bij de Inspecteur aan. Artikel 8, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

Hoofdstuk 3

Het Kwaliteitsinstituut gezondheidszorg

Artikel 14

1. Er is een Kwaliteitsinstituut gezondheidszorg.
2. Het Kwaliteitsinstituut gezondheidszorg heeft tot taak:
  - a. met het oog op de bevordering van de kwaliteit van de gezondheidszorg het formuleren van kaders voor normen, richtlijnen, protocollen, standaarden en indicatoren ten behoeve van de verschillende actoren in de gezondheidszorg, mede met inachtneming van het doelmatigheidsaspect;
  - b. het aansporen van actoren in de gezondheidszorg om normen, richtlijnen, protocollen, standaarden en indicatoren conform de in onderdeel a bedoelde kaders te formuleren;
  - c. het zonedig met het oog op de bevordering van de kwaliteit van de gezondheidszorg onder eigen gezag opstellen van normen, richtlijnen, protocollen, standaarden en indicatoren, indien de actoren in de gezondheidszorg niet tijdig of onvoldoende hun verantwoordelijkheid nemen;
  - d. het op verzoek van een belanghebbende evalueren van een buitenlandse studie op het gebied van de gezondheidszorg;
  - e. het geven van advies omtrent het niveau van een buitenlands diploma, met het oog op de uitoefening door een belanghebbende van een beroep in de zin van deze landsverordening;
  - f. de toetsing van de bekwaamheid, de professionele kennis en kunde op het gebied van de gezondheidszorg van een belanghebbende op diens verzoek;
  - g. de toetsing van de bekwaamheid, de professionele kennis en kunde van een beroepsbeoefenaar als bedoeld in artikel 10 van de Landsverordening beroepen in de gezondheidszorg;
  - h. het gevraagd en ongevraagd adviseren van de Minister inzake aanpassing van deze landsverordening en de uitvoeringsregelingen daarvan, alsmede over onderwerpen met betrekking tot dan wel samenhangen met de gezondheidszorg.

Artikel 15

1. Het Kwaliteitsinstituut gezondheidszorg bestaat uit ten hoogste negen terzake kundige leden. De benoeming van de leden van dit instituut geschiedt door de Minister.
2. Een benoeming geldt voor een aaneengesloten periode van maximaal vijf jaren en kan voor eenzelfde aaneengesloten periode worden verlengd.
3. Voor benoeming als lid komt in aanmerking degene die de leeftijd van dertig jaren heeft bereikt en ingezetene is van Aruba.

Artikel 16

Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden regels gesteld ten aanzien van onder meer de werkwijze, de samenstelling en de vereisten waaraan de bij het instituut, bedoeld in artikel 14, eerste lid, benoemde personen moeten voldoen, de uitbreiding van taken van het instituut, de normen en kaders waaraan de theoretische kennis als de praktische ervaring gericht op de uitoefening van een beroep in de gezondheidszorg worden getoetst, alsmede de vergoedingen die verschuldigd zijn voor dienstverleningen van het instituut.

Hoofdstuk 4

Toezicht en klachtbehandeling

§1. Toezicht

Artikel 17

1. De bij landsbesluit aan te wijzen personen, werkzaam bij de Inspectie, zijn belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens:

- a. deze landsverordening;
- b. de Landsverordening beroepen in de gezondheidszorg;
- c. andere bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, aan te wijzen landsverordeningen.

2. Onverminderd hetgeen daarover in die landsverordeningen is bepaald, zijn de bij landsbesluit aan te wijzen personen, werkzaam bij de Inspectie, belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens:

- a. de Krankzinnigenverordening (AB 1992 no. GT 15);
- b. de Landsverordening besmettelijke ziekten (AB 1992 no. GT 11);
- c. de Quarantaineverordening (AB 1992 no. GT 7);
- d. de Landsverordening op de geneesmiddelenvoorziening (AB 1990 no. GT 9).

3. Een aanwijzing als bedoeld in het eerste lid en het tweede lid, wordt bekend gemaakt in de Landscourant van Aruba.

4. De in het eerste lid en het tweede lid bedoelde personen zijn, uitsluitend voor zover dat voor de vervulling van hun taak redelijkerwijze noodzakelijk is, bevoegd:

- a. alle inlichtingen te vragen;
- b. inzage te verlangen van alle zakelijke boeken, bescheiden en andere informatie dragers, met inbegrip van patiëntendossiers, en daarvan afschrift te nemen of deze daartoe tijdelijk mee te nemen;
- c. zaken aan opnemings- en onderzoek te onderwerpen, deze daartoe tijdelijk mee te nemen en daarvan monsters te nemen;
- d. alle plaatsen, met uitzondering van woningen, zonder de uitdrukkelijke toestemming van de bewoner te betreden, vergezeld van door hen aangewezen personen;

e. met medeneming van de benodigde apparatuur, een woning binnen te treden zonder uitdrukkelijke toestemming van de bewoner, voor zover de woning deel uitmaakt van een bouwkundige voorziening waarin zorg wordt verleend, vergezeld van door hen aangewezen personen.

5. Van de bevoegdheid, bedoeld in het vierde lid, onderdeel b, wordt ten aanzien van patiëntendossiers door een toezichthouder slechts gebruik gemaakt na voorafgaand overleg met de Inspecteur.

6. Zo nodig, wordt de toegang tot een plaats als bedoeld in het vierde lid, onderdelen d respectievelijk e, verschaft met behulp van de sterke arm.

7. Op het betreden van woningen als bedoeld in het vierde lid, onderdeel e, is Titel X van het Derde Boek van het Wetboek van Strafvordering van Aruba van overeenkomstige toepassing, met uitzondering van de artikelen 155, vierde lid, 156, tweede lid, 157, tweede en derde lid, 158, eerste lid, laatste zinsnede, en 160, eerste lid, en met dien verstande dat de machtiging wordt verleend door de procureur-generaal.

8. De Inspecteur kan toestaan dat een functionaris van een instantie van een ander land van het Koninkrijk, die een met de Inspectie vergelijkbare taak heeft, deelneemt aan een onderzoek bij een zorgaanbieder, waarbij toepassing plaatsvindt van de bevoegdheden, bedoeld in het vierde lid, met dien verstande dat de functionaris de aanwijzing van de in het eerste of tweede lid bedoelde persoon volgt, die belast is met de uitvoering het onderzoek.

9. Op de wijze van taakuitoefening van de personen, bedoeld in het eerste, tweede en achtste lid, is het Landsbesluit algemene bepalingen toezichtuitoefening (AB 1998 no. 70), of het landsbesluit dat dit vervangt, van overeenkomstige toepassing.

10. Een ieder is verplicht aan de personen, bedoeld in het eerste, tweede en achtste lid, alle medewerking te verlenen die door hen op grond van het vierde lid wordt gevorderd.

Artikel 18

1. De Inspecteur kan ten behoeve van de uitvoering van de taken van de Inspectie en met het oog op de belangen die deze landsverordening beoogt te beschermen, een onderzoek instellen of doen instellen bij een ieder waarvan redelijkerwijs wordt vermoed dat hij over gegevens en inlichtingen beschikt, die redelijkerwijs van belang kunnen zijn voor de Inspectie.

2. Degene bij wie een onderzoek wordt ingesteld als bedoeld in het eerste lid, verleent alle medewerking die nodig is voor een richtige uitvoering van dat onderzoek en verstrekt alle gegevens en inlichtingen die van hem zijn gevraagd binnen een door de Inspecteur te stellen redelijke termijn.

Artikel 19

1. Het is een ieder die uit hoofde van de toepassing van deze landsverordening of van een ingevolge deze landsverordening genomen besluit enige taak vervult of heeft vervuld, verboden van gegevens of inlichtingen die ingevolge deze landsverordening zijn verstrekt of verkregen, verder of anders gebruik te maken of daaraan verder of anders bekendheid te geven dan voor de uitvoering van zijn taak of door deze landsverordening wordt geëist.

2. In afwijking van het eerste lid, is de Inspecteur bevoegd met gebruikmaking van gegevens of inlichtingen, verkregen bij de uitvoering van zijn taak op grond van deze landsverordening, mededelingen te doen, mits deze niet kunnen worden herleid tot afzonderlijke personen of instellingen.

3. Het eerste lid laat onverlet de verplichting om overeenkomstig het Wetboek van Strafvordering van Aruba als getuige in strafzaken een verklaring af te leggen omtrent gegevens of inlichtingen, verkregen bij de vervulling van zijn ingevolge deze landsverordening opgedragen taak.

§2. Klachtbehandeling door de Inspecteur

Artikel 20

1. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kan worden geregeld dat de Inspecteur belast wordt met de afhandeling van klachten van cliënten. Artikel 11 is van overeenkomstige toepassing.

2. Het in het eerste lid bedoelde landsbesluit omvat tevens regels met betrekking tot onder meer, de gevallen waarin en de wijze waarop een klacht kan worden ingediend, de bemiddelingsmogelijkheid, de procedure van de klachtenbehandeling, de oordelen die gegeven kunnen worden en de gevolgen die aan een oordeel verbonden kunnen worden.

Hoofdstuk 5

Handhaving

§1. Bijzondere bevoegdheden van de Inspecteur

Artikel 21

1. Indien de Inspecteur van oordeel is dat de bij of krachtens de artikelen 3 tot en met 10 vastgestelde voorschriften niet, in onvoldoende mate of op onjuiste wijze worden nageleefd, kan hij de betreffende zorgaanbieder een schriftelijke aanwijzing geven.

2. De Inspecteur vermeldt in de aanwijzing op gemotiveerde wijze de punten ten aanzien waarvan de zorgaanbieder tekort schiet, alsmede de in verband daarmee te nemen maatregelen.

3. De zorgaanbieder wie het aangaat volgt de aanwijzing binnen een door de Inspecteur te stellen redelijke termijn op.

Artikel 22

1. Indien de Inspecteur bij een zorgaanbieder een situatie constateert waarbij sprake is van onmiddellijk gevaar voor de veiligheid of gezondheid van cliënten, geeft hij een schriftelijk bevel af aan de betrokken zorgaanbieder om deze situatie onmiddellijk te beëindigen.

2. De Inspecteur vermeldt in het bevel op gemotiveerde wijze de geconstateerde situatie en de daarbij te nemen maatregelen ter beëindiging ervan.

3. De zorgaanbieder wie het aangaat volgt het bevel onmiddellijk op.

4. Het bevel, bedoeld in het eerste lid, heeft een geldigheidsduur van ten hoogste veertien dagen. De geldigheidsduur van het bevel kan telkens met ten hoogste veertien dagen worden verlengd.

Artikel 23

1. De Inspecteur kan de gehele of gedeeltelijke stillegging van de werkzaamheden van een zorgaanbieder, dan wel de gehele of gedeeltelijke sluiting van een bouwkundige voorziening voor het verlenen van zorg opleggen, zolang de zorgaanbieder een bevel of een aanwijzing niet opvolgt en het toepassen van bestuursdwang niet mogelijk is.

2. Indien uit een onderzoek blijkt dat de instelling of een bouwkundige voorziening voor het verlenen van zorg naar verwachting niet dan wel niet langer aan de bij of krachtens hoofdstuk 2, gegeven voorschriften zal voldoen, kan de Minister, gehoord de Inspecteur, zolang die situatie zich voordoet, de zorgaanbieder verbieden die instelling of bouwkundige voorziening voor het verlenen van zorg in exploitatie te nemen.

§2. De last onder dwangsom en de bestuurlijke boete

Artikel 24

1. Ter zake van de overtreding van de voorschriften, gesteld bij of krachtens:
- a. de artikelen 2, tweede lid, 3 tot en met 10, 17, tiende lid, 18, tweede lid, 21, derde lid, 22, derde lid, en 47 van deze landsverordening,
  - b. de artikelen 3, eerste lid, 4, tweede lid, 5, vierde lid, 11, eerste lid, 23, tweede lid, 29, eerste lid, 31, 32, 35, 37 en 42, eerste lid, van de Landsverordening betreffen in de gezondheidszorg,

- c. de artikelen 3, 4, 5, 6, eerste lid, en 12, tweede lid, van de Krankzinnigenverordening,
  - d. de artikelen 9, 10, 14, 23, 30, 31, 34e, 38 en 38a van de Landsverordening besmettelijke ziekten,
  - e. de artikelen 6, 8, 9, tweede lid, 12, 14c, 14f, 14i, 14l, 15b, 16 en 18 van de Quarantaineverordening,
- kan de Inspecteur een last onder dwangsom opleggen.

2. Ter zake van de overtreding van de voorschriften, gesteld bij of krachtens:

- a. de artikelen 3 tot en met 10, 13, tweede lid, 17, tiende lid, 18, tweede lid, 19, 21, derde lid, 22, derde lid, 23 en 47 van deze landsverordening,
- b. de artikelen 3, eerste lid, 4, tweede lid, 5, vierde lid, 11, eerste lid, 23, tweede lid, 29, eerste lid, 31, 32, 34, 35 en 37 van de Landsverordening beroepen in de gezondheidszorg,
- c. de artikelen 3, 4, 5, 6, eerste lid, en 12, tweede lid, van de Krankzinnigenverordening,
- d. de artikelen 9, 10, 14, 23, 30, 31, 34e, 38 en 38a van de Landsverordening besmettelijke ziekten,
- e. de artikelen 6, 8, 9, tweede lid, 12, 14c, 14f, 14i, 14l, 15b, 16 en 18 van de Quarantaineverordening,

kan de Inspecteur een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste Afl. 500.000,- per afzonderlijke overtreding.

3. Verbeurde dwangsommen en bestuurlijke boeten komen toe aan het Land.

Artikel 25

1. Een last onder dwangsom wordt op schrift gesteld. Aan een last onder dwangsom kunnen voorschriften worden verbonden inzake het verstrekken van gegevens aan de Inspecteur.

2. Een last onder dwangsom geldt voor een door de Inspecteur te bepalen termijn van ten hoogste twee jaren.

Artikel 26

1. Overtredingen kunnen worden begaan door natuurlijke personen en rechtspersonen. Artikel 1:127, tweede en derde lid, van het Wetboek van Strafrecht van Aruba is van overeenkomstige toepassing.

2. De Inspecteur stelt richtsnoeren vast voor de toepassing van de bevoegdheden, bedoeld in artikel 24, eerste en tweede lid, en legt deze vast in een beleidsdocument. Het beleidsdocument bevat in ieder geval een beschrijving van de te volgen procedures bij de toepassing van de bevoegdheden, bedoeld in artikel 24, eerste en tweede lid, alsmede van de grondslagen voor de vaststelling van de hoogte van de last onder dwangsom en de bestuurlijke boete per overtreding of categorieën van overtredingen. Het beleidsdocument, bedoeld in de eerste volzin, wordt, evenals alle nadien

daarin aan te brengen wijzigingen, vooraf bekend gemaakt op een door de Inspecteur te bepalen wijze.

Artikel 27

1. Indien tijdens het plegen van een overtreding nog geen vijf jaren zijn verlopen sedert het opleggen van een bestuurlijke boete aan de overtreder ter zake van eenzelfde overtreding, wordt het bedrag van de bestuurlijke boete, bedoeld in artikel 24, tweede lid, voor elke afzonderlijke overtreding verdubbeld.

2. In afwijking van artikel 24, tweede lid, kan de Inspecteur de hoogte van de bestuurlijke boete vaststellen op ten hoogste twee keer het bedrag van het voordeel dat de overtreder door de overtreding heeft verkregen indien diens voordeel groter is dan Afl. 500.000,-.

Artikel 28

1. Indien de Inspecteur voornemens is een bestuurlijke boete op te leggen, geeft hij de betrokkene daarvan kennis onder vermelding van de gronden waarop het voornemen berust. De Inspecteur zendt een kopie van de kennisgeving aan het Openbaar Ministerie.

2. De Inspecteur stelt de betrokkene in de gelegenheid om binnen een redelijke termijn naar keuze schriftelijk of mondeling zijn zienswijze naar voren te brengen voordat de bestuurlijke boete bij beschikking wordt opgelegd.

3. Indien de Inspecteur nadat de betrokkene zijn zienswijze naar voren heeft gebracht, beslist dat voor de overtreding geen bestuurlijke boete zal worden opgelegd, wordt dit schriftelijk aan de betrokkene medegedeeld.

Artikel 29

Degene jegens wie een handeling is verricht, waaraan hij in redelijkheid de gevolgtrekking kon verbinden dat hem wegens een overtreding een bestuurlijke boete zal worden opgelegd, is niet verplicht ter zake daarvan enige verklaring af te leggen. Hij wordt hiervan in kennis gesteld, alvorens hem om informatie wordt gevraagd.

Artikel 30

1. De bestuurlijke boete is verschuldigd binnen zes weken na de dagtekening van de beschikking waarbij zij is opgelegd.

2. De bestuurlijke boete wordt vermeerderd met de wettelijke rente, te rekenen vanaf de dag waarop sedert de dagtekening van de beschikking zes weken zijn verstreken.

Artikel 31

1. De bevoegdheid om een bestuurlijke boete op te leggen, vervalt:
  - a. indien ter zake van de overtreding een strafvervolging is ingesteld en het onderzoek ter terechtzitting een aanvang heeft genomen, dan wel het recht tot strafvordering is vervallen ingevolge artikel 1:149 van het Wetboek van Strafrecht van Aruba;
  - b. drie jaren na de dag waarop de niet-naleving van het voorschrift is geconstateerd.
2. De termijn, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, wordt gestuit door een bekendmaking van de beschikking waarbij de bestuurlijke boete werd opgelegd.
3. Het recht tot strafvervolging vervalt indien aan de betrokkene terzake van hetzelfde feit reeds een bestuurlijke boete is opgelegd.
4. Tussen de Inspecteur en het Openbaar Ministerie vindt periodiek overleg plaats over de geconstateerde overtredingen.

Artikel 32

De Inspecteur legt geen bestuurlijke boete op, indien de overtreder wegens dezelfde overtreding reeds eerder een bestuurlijke boete is opgelegd, dan wel kennisgeving als bedoeld in artikel 28, derde lid, is gedaan.

Artikel 33

1. De Inspecteur kan op verzoek van de overtreder een last onder dwangsom opheffen, de looptijd ervan voor een bepaalde termijn opschorten of de dwangsom verminderen ingeval van blijvende of tijdelijke gehele of gedeeltelijke onmogelijkheid voor de overtreder om aan zijn verplichtingen te voldoen.
2. De Inspecteur kan voorts op verzoek van een overtreder een last onder dwangsom opheffen, indien de beschikking een jaar van kracht is geweest zonder dat de dwangsom is verbeurd.

Artikel 34

De Inspecteur houdt aantekening van de handelingen die in het kader van een onderzoek, voorafgaand aan het opleggen van een bestuurlijke boete, hebben plaatsgevonden onder vermelding van de personen die die handelingen hebben verricht.

Artikel 35

1. Indien een verbeurde dwangsom of boete niet is betaald binnen de door de Inspecteur bepaalde termijn, wordt de overtreder schriftelijk aangemaand om binnen twee weken alsnog het bedrag van de dwangsom of de boete, verhoogd met de kosten van de aanmaning, te betalen.

2. Bij gebreke van betaling wordt het bedrag en de kosten, bedoeld in het eerste lid, verhoogd met de invorderingskosten, door de Inspecteur bij dwangbevel ingevorderd.

3. De bekendmaking van het dwangbevel geschiedt door middel van betekening van een exploit als bedoeld in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van Aruba en levert een executoriale titel op, die met toepassing van de voorschriften van dit Wetboek kan worden tenuitvoergelegd.

4. Het dwangbevel vermeldt in ieder geval:

- a. aan het hoofd het woord “dwangbevel”;
- b. het bedrag van de invorderbare hoofdsom, vermeerderd met de verschuldigde wettelijke rente;
- c. de beschikking of het wettelijk voorschrift waaruit de verschuldigde geldsom voortvloeit;
- d. de kosten van de aanmaning en van het dwangbevel;
- e. dat het op kosten van de overtreder ten uitvoer kan worden uitgebracht.

5. Gedurende zes weken na de dag van betekening van het exploit staat tegen het dwangbevel verzet open. Verzet wordt aanhangig gemaakt tegen het Land bij het Gerecht in eerste aanleg en op de voor het indienen van vorderingen bepaalde wijze. Het verzet, mits tijdig en op de voorgeschreven wijze gedaan, schorst de tenuitvoering van het dwangbevel.

Artikel 36

Indien een boete ten onrechte is opgelegd, wordt de betaalde geldsom, vermeerderd met de wettelijke rente, binnen zes weken nadat onherroepelijk is vastgesteld dat de boete ten onrechte is opgelegd, aan de rechthebbende betaalbaar gesteld.

§3. De last onder bestuursdwang

Artikel 37

1. Ter zake van de overtreding van de bij of krachtens de artikelen 6, 9, 10, 21, derde lid en 22, derde lid, gestelde voorschriften kan de Inspecteur een last onder bestuursdwang opleggen aan de overtreder en andere betrokkenen.

2. De last onder bestuursdwang wordt op schrift gesteld, het vermeldt welk voorschrift is overtreden en het omschrijft de herstelmaatregelen, alsmede binnen welk termijn zij moet worden uitgevoerd.

3. Een last onder bestuursdwang omvat het geheel of gedeeltelijk herstel van een overtreding van een voorschrift dan wel de bevoegdheid om de last door feitelijk handelen ten uitvoer te leggen, indien zij niet, niet geheel of niet tijdig is uitgevoerd.

4. Tot de toepassing van bestuursdwang kan behoren het verzegelen van gebouwen of woningen en terreinen en hetgeen zich daarin onderscheidenlijk daarop bevindt waar handelingen in strijd met het bij of krachtens deze landsverordening bepaalde worden verricht.

Artikel 38

1. De Inspecteur kan in spoedeisende gevallen besluiten dat bestuursdwang toegepast wordt zonder voorafgaande last.

2. Indien toepassing is gegeven aan het eerste lid, zorgt de Inspecteur alsnog dat de last zo spoedig mogelijk schriftelijk wordt vastgelegd. Artikel 37, tweede lid, is van toepassing.

Artikel 39

1. Tot de bevoegdheid tot toepassing van bestuursdwang behoort het meevoeren en opslaan van daarvoor vatbare zaken voor zover de toepassing van bestuursdwang dit vereist.

2. Indien zaken zijn meegevoerd en opgeslagen, doet de Inspecteur proces-verbaal daarvan opmaken, waarvan afschrift wordt verstrekt aan de overtreder en de rechthebbende.

3. De Inspecteur draagt zorg voor de bewaring van de opgeslagen zaken en geeft deze zaken terug aan de rechthebbende, zodra dat redelijkerwijze mogelijk is.

4. De Inspecteur is bevoegd de afgifte op te schorten totdat de verschuldigde kosten zijn voldaan. Indien de rechthebbende niet tevens de overtreder is, is de Inspecteur bevoegd de afgifte op te schorten totdat de kosten van bewaring zijn voldaan.

5. Het Land is niet aansprakelijk voor de gevolgen van afgifte van de opgeslagen zaken aan een onbevoegde.

Artikel 40

1. Indien een opgeslagen zaak niet binnen dertien weken na de opslag kan worden teruggegeven aan de rechthebbende, is de Inspecteur bevoegd deze te doen verkopen.

2. Gelijke bevoegdheid heeft de Inspecteur ook binnen die termijn zodra de aan de toepassing van bestuursdwang verbonden kosten, vermeerderd met de voor de verkoop geraamde kosten, in verhouding tot de waarde van de zaak onevenredig hoog worden.

3. Verkoop vindt evenwel niet plaats binnen twee weken na de verstrekking van het afschrift van het proces-verbaal betreffende het meevoeren en opslaan, tenzij het gevaarlijke stoffen of eerder aan bederf onderhevige stoffen betreft.

4. Gedurende drie jaren na het tijdstip van verkoop heeft degene die op dat tijdstip rechthebbende was, recht op de opbrengst van het goed onder aftrek van de aan de toepassing van bestuursdwang verbonden kosten en de kosten van de verkoop. Na het verstrijken van deze termijn vervalt een batig saldo aan het Land.

5. Het Land is niet aansprakelijk voor de gevolgen van afgifte van de opbrengst uit de verkoop aan een onbevoegde.

6. Indien naar het oordeel van de Inspecteur verkoop niet mogelijk is, kan hij de zaak om niet aan een derde in eigendom overdragen of laten vernietigen. Het eerste tot en met derde lid zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 41

1. De toepassing van bestuursdwang geschiedt op kosten van de overtreder, tenzij de kosten redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoren te komen.

2. De beschikking vermeldt in hoeverre de kosten van bestuursdwang ten laste van de overtreder zullen komen.

3. Indien echter de kosten geheel of gedeeltelijk niet ten laste van de overtreder zullen worden gebracht, wordt dat in de beschikking vermeld.

4. Onder de kosten worden begrepen de kosten verbonden aan de voorbereiding van bestuursdwang, voor zover deze kosten zijn gemaakt na het verstrijken van de termijn waarbinnen de last had moeten worden uitgevoerd.

5. De kosten zijn ook verschuldigd indien de bestuursdwang door opheffing van de onrechtmatige situatie niet of niet volledig is uitgevoerd.

6. De Inspecteur stelt de hoogte van de verschuldigde kosten vast.

Artikel 42

Bij gebreke van betaling, worden de verschuldigde kosten verhoogd met de invorderingskosten door het Land bij dwangbevel ingevorderd. Artikel 35, derde tot en met vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

§4. De strafrechtelijke handhaving

Artikel 43

1. De overtreding van de bij of krachtens de artikelen 3 tot en met 10, 18, tweede lid, 19, 22, derde lid, en 23 van deze landsverordening, gestelde voorschriften wordt, voor zover opzettelijk begaan, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vijfde categorie.

2. De overtreding van de bij of krachtens de in het eerste lid bedoelde voorschriften, wordt, voor zover niet opzettelijk begaan, gestraft met hechtenis van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie.

3. De in het eerste lid bedoelde strafbare feiten zijn misdrijven; de in het tweede lid bedoelde strafbare feiten zijn overtredingen.

Hoofdstuk 6

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 44

De **Gezondheidsverordening** (AB 1989 no. GT 28) wordt gewijzigd als volgt:

- a. in artikel 2, eerste lid, wordt het woord “ambtenaar” vervangen door: persoon;
- b. in artikel 6, eerste, tweede, vierde en vijfde lid, wordt het woord “ambtenaren” vervangen door: personen.

Artikel 45

De **Landsverordening op de geneesmiddelenvoorziening** (AB 1990 no. GT 9) wordt gewijzigd als volgt:

- a. in artikel 45, eerste, tweede, vijfde en zesde lid, en artikel 47 wordt het woord “ambtenaren” telkens vervangen door: personen;
- b. na artikel 45 wordt een nieuw artikel 46 toegevoegd, luidende:

Artikel 46

1. Ter zake van de overtreding van de voorschriften, gesteld bij of krachtens de artikelen 4, 6, 11, 12, 14, eerste lid, 18, 19, 23, 26, 27, eerste en derde lid, 30, en 37, eerste lid, van deze landsverordening kan de Inspecteur een last onder dwangsom opleggen.

2. Ter zake van de overschrijding van de bevoegdheid bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel d, almede de overtreding van de voorschriften, gesteld bij of krachtens de artikelen 3, derde lid, 4, 5, eerste lid, laatste volzin, en vierde lid, 6, 7, eerste lid, 11, 12, 14, eerste lid, 15, 16, 17, eerste en tweede lid, 18, 19, 20, 21, derde lid, 22, 23, 25, tweede lid, 26, 27, eerste en derde lid, 28, derde lid, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 36, 37, eerste lid, 41, eerste lid, 42, 44, eerste lid, en 48 van deze landsverordening kan de Inspecteur een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste Afl. 500.000,- per afzonderlijke overtreding.

3. Verbeurde dwangsommen en bestuurlijke boeten komen toe aan het Land.

4. De artikelen 22, en 25 tot en met 36 van de Landsverordening kwaliteit in de gezondheidszorg zijn van overeenkomstige toepassing. ;

- c. artikel 49, eerste lid, onderdeel b, wordt gewijzigd als volgt:
  - 1°. na het cijfer “38” vervallen: tweede lid,;
  - 2°. de aanduiding “42 en 51” worden vervangen door: en 42.

Artikel 46

De **Gezondheidsverordening** (AB 1989 no. GT 28) wordt ingetrokken.

Artikel 47

Een zorgaanbieder die op de dag voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze landsverordening als zodanig werkzaam is, voldoet binnen drie maanden na dit tijdstip aan de voor hem toepasselijke voorschriften van deze landsverordening.

Artikel 48

1. Deze landsverordening treedt in werking op een bij landsbesluit te bepalen tijdstip dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden gesteld, en met dien verstande dat tot het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 46 de bepalingen van de Gezondheidsverordening met inachtneming van de bij of krachtens deze landsverordening en van de Landsverordening beroepen in de gezondheidszorg gestelde voorschriften worden toegepast.

2. Zij kan worden aangehaald als Landsverordening kwaliteit in de gezondheidszorg.

Gegeven te Oranjestad, 15 december 2014
A.Tromp-Yarzagaray

De minister van Volksgezondheid, Ouderenzorg en
Sport,
C.A. Schwengle

De minister van Justitie,
A.L. Dowers